

uit het door DE GROOT zelf aangehaalde „je stärker ein Nahrungsmittel (Fleisch, Milch, Brot, Gemüse, u. s. w.) sterilisiert wird, desto mehr büsst es an aktieven organismen Kalium-Verbindungen ein” enz. dat URBEANU hier het kwantum kalium op den achtergrond schuift en de activiteit der verbinding naar voren brengt.

Uit deze opgave volgt, dat hij het meeste gewicht hecht aan de verbinding zelf, wat te begrijpen is, daar het kwantum kalium door de sterilisatie natuurlijk niet verminderd is.

Dat URBEANU het niet met zichzelf eens is of de voorbehoedende werking moet worden gezocht in het kalium als dusdanig, dan wel in de verbinding waarvan het kalium een onderdeel vormt, bewijst de conclusie sub 5 van zijn in 1918 uitgekomen brochure, waarin op bldz. 159 geschreven staat „Die Frage ob die dem physiologischen Kalium zukommende günstige Wirkung ausschliesslich den Kalium-Atomen zukommt oder durch das organische kaliumhältige, alkaloidische Reactionen gebende Molekül bedingt ist bleibt noch offen”.

Waar nu, zooals boven reeds medegedeeld, na steriliseeren, het kalium als dusdanig wel niet veranderen zal, kan hoogstens aangenomen worden, dat het kalium bevattend molecul verandering heeft ondergaan. Mocht nu dit laatste het geval zijn, dan dringt zich onmiddellijk de vraag aan ons op, of de *geheele verbinding* niet de hoofdzaak is en dat dan het kalium slechts een secundaire rol speelt. In dit geval zou dan de quantitative hoeveelheid kalium, door URBEANU aangegeven, kunnen worden beschouwd als indicator, dus waardemeter, van de hoeveelheid van bepaalde stoffen, die wij behoeven. In mijn verhandeling over volksvoeding (bldz. 1625 Eerste Helft) ging ik dan ook van die gedachte uit.

Utrecht, 19 Juli 1920.

D. J. HULSHOFF POL.

EEN GROOTE FOUT VAN DE LAATSTE ALGEMEENE VERGADERING.

Wij hebben in Arnhem één groote fout gemaakt (misschien ook meer). Toen wij besloten dat over de hoofdbestuursvorstellen geen beslissing zou worden genomen, had daarvan één punt moeten worden uitgezonderd, namelijk de benoeming van een secretaris, die geen praktijk zou mogen uitoefenen om volledig ter beschikking van de Maatschappij te staan. Dit voorstel zou zeker met groote meerderheid zijn aangenomen. Nu dit niet is besloten, is het voorstel, dat werd vastgesteld, in hoofdzaak nutteloos. Het nut van dit voorstel toch ligt niet in de mogelijkheid de zaak nog eens verder te bekijken en te overwegen. De reden voor uitstel was voor velen onzer, dat wij eerst een volledige proef wenschen met een methode waarvan de twee essentiele elementen zouden zijn:

10. dat zooveel mogelijk werk van het hoofdbestuur werd overgebracht op de organisaties en overige commissies;
20. dat het hoofdbestuur de volledige beschikking zou hebben over de diensten van een secretaris.

Zoolang niet deze beide voorwaarden vervuld zullen zijn en een proef daarmee, bijv. gedurende een jaar zal zijn genomen, zal de al of niet noodzakelijkheid van een ander stelsel niet kunnen worden beoordeeld.

Ik acht daarom de gemaakte fout zoo belangrijk, dat ik ernstig in overweging meen te moeten geven, dit besluit alsnog, zonder algemeene vergadering, door raadplegen van de afdeelingen te nemen.

's-Gravenhage, 24 Juli 1920.

Dr. D. SNOECK HENKEMANS.

DE COMMISSIE ARTS-STAATSAMBTENAAR.

In het bericht omtrent de besluiten der laatste Algemeene Vergadering, wordt o. a. meegedeeld, dat werd besloten dat de bovengenoemde commissie in functie blijven zal. Dit is onjuist. Wel heeft de voorzitter der Maatschappij dit voorgesteld; in een

vluchtig overleg tusschen de aanwezige leden der commissie bleek echter, dat deze voor dit denkbeeld weinig voelden, nadat de sociaal-hygiënische commissie haar instemming betuigd had met mijn voorstel, dat het onderwerp verder door haar op haar agenda zou worden geplaatst; een besluit kon uit den aard der zaak niet worden genomen, daar niet alle leden der commissie aanwezig waren. Ik heb de vraag bij hen rondgezonden en zal, nadat de antwoorden zullen zijn ingekomen het Hoofdbestuur daarvan bericht zenden.

Den Haag,
24 Juli 1920.

De secretaris der commissie:
Dr. D. SNOECK HENCKEMANS.

DE ALGEMEENE VERGADERING.

In mijn stukje van verleden week staat in den tweeden zin een drukfout, die de bedoeling onduidelijk maakt. Deze zin moet luiden:

Het doel moest zijn *anderen*, voor- en tegenstanders, gelegenheid te geven om hun meening kenbaar te maken.

Den Haag, 26 Juli 1920.

A. SIKKEL AZN.

BERICHTEN.

BUITENLAND.

NEW-YORK. — Patentgeneesmiddelen van over de grens. De geneesmiddelen-inspecteurs der Vereenigde Staten hebben van het departement van landbouw een aanmaning ontvangen om te letten op den invoer van patentmiddelen uit Canada. Sommige patentmiddelen-fabrikanten zijn door de wet op de bedwelmende middelen uit het land verdreven, maar kunnen het niet van zich verkrijgen, hun oude klantjes verlegen te laten. Reeds zijn scheepsloadingen met patentmiddelen uit Canada tegengehouden (*New-York med. Journal*).

BERLIJN. — Lessen voor artsen over de vroegtijdige diagnose en behandeling der geslachtsziekten. Een aantal lichamen, die zich in Duitschland bezighouden met de bestrijding der geslachtsziekten, hebben de wenschelijkheid ingezien van algemeene voorlichting der artsen ten aanzien van de vroegtijdige diagnose en behandeling der geslachtsziekten. In 76 plaatsen zijn 195 korte cursussen hierover gehouden, die door 6000 artsen zijn bezocht. De cursussen waren kosteloos en in sommige gevallen werden bezoekers uit andere plaatsen zelfs schadeloos gesteld voor hun onkosten. Aan de docenten werd een gepast honorarium toegekend. De kosten bedroegen in het geheel 100000 mark.

Een gewone cursus duurt drie dagen en nam 12 tot 15 uren in beslag. Het programma luidt:

1ste dag. Inleiding in de leer der syphilis en gonorrhoea, de aetiologie en differentieele diagnostiek; korte beschrijving der ziektekiemen en der niet-pathogene bacteriën bij geslachtsaandoeningen; het vervaardigen en kleturen van praeparaten. Het doel van de raadplegingskantoren. Korte voordracht over de herkenning en het algemeen beloop van de geslachtsziekten.

2de dag. Onderzoek van de urine, van de prostata, van de cervix en de vrouwelijke pìsbuis, onderzoek met de knopsonde.

Onderzoek van syphilis-lijdens. WASSERMANN's reactie. Insputing van kwikzilver en salvarsaan.

Voordracht over de behandeling van syphilis, het toezicht op schijnbaar genezen lijdens aan geslachtsziekten.

3de dag. Demonstratie van zieken en moulages. Beantwoording van vragen.